

Kokousaika	keskiviikko 13.5.2026 klo 17–18.03	
Kokouspaikka	Seurakuntatoimisto/teams	
Läsnä olleet jäsenet	Koivulahti Juha, kirkkoherra, puheenjohtaja Rauhaniemi Jenni, varapj Eloranta Eija Koivu Asko Malin Milla, etänä Mäkelä Hannu Peltonen Susanna Rekola Sinikka Tuovinen Tuomo Vainio Heikki	
Muut läsnäolijat	Kaunisto Jyri Penttilä Mirka Koskela Ulla	kirkkovaltuuston pj kirkkovaltuuston vpj, poissa talouspäällikkö, esittelijä, sihteeri

Sisällysluettelo

42. Kokoustiedot.....	2
43. Seurakuntakodin korjausinvestoinnin selvitys	3
44. Tilinpäätös 2025.....	5
45. Muut asiat.....	7
46. Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen	7

Allekirjoitukset

Juha Koivulahti puheenjohtaja	Ulla Koskela sihteeri
----------------------------------	--------------------------

Pöytäkirjantarkastus

Susanna Peltonen	Sinikka Rekola
------------------	----------------

Nähtävillä olo

Tarkastettu pöytäkirja asetetaan nähtäville Tammelan seurakunnan verkkosivuille 18.5.–8.6.2026 Ilmoitus nähtävillä olosta ilmoitettu 11.5.2026.

42. Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Kirkkoherra piti alkuhartauden ja avasi kokouksen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 8.5.2026. Kutsu on toimitettava jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Päätösehdotus:

Todetaan läsnä olevat jäsenet sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimeäminen ja pöytäkirjan nähtävillä olo

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkistajaa tai jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.

Pöytäkirja asetetaan nähtäville Tammelan seurakunnan verkkosivuille 18.5.–8.6.2026.

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto valitsee pöytäkirjantarkastajat.
Vuorossa Susanna Peltonen ja Sinikka Rekola sekä varalla Tuomo Tuovinen ja Heikki Vainio.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Susanna Peltonen ja Sinikka Rekola.

Kokouksen työjärjestys

Lapsen edun edistämiseksi kirkollisen viranomaisen on päätöksen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon sen vaikutukset lapsiin. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomainen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä (KJ 10:4 §). Mikäli lapsivaikutuksia on valmistelussa havaittu, on ne kirjattu esittelytekstiin.

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto hyväksyy jäsenille etukäteen lähetetyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi ja päättää mahdollisista muista asioista.

Päätös:

Hyväksyttiin esityslista työjärjestykseksi. Muissa asioissa kirkkoherran asia.

43. Seurakuntakodin korjausinvestoinnin selvitys

Kirkkoneuvosto 24.3.2026 § 33

Kirkkoneuvosto päätti 29.1.2026 tilata Finpromalta Tammelan seurakunnan kiinteistöjen korjausinvestointien selvitystyön. Selvitys seurakuntakodista on esityslistan liitteenä.

Selvityksen sisältö

1. Seurakuntakodin nykytila
2. Seurakuntakodin teknisen kunnon tarkastelu
3. Vaihtoehdot seurakuntakodin tulevaisuudesta
4. Kassavirtalaskelmat eri vaihtoehtojen välillä
5. Johtopäätökset ja toimenpidesuositukset

Tammelan seurakunnan työntekijät ovat toimittaneet seurakunnan hallinnolle vetoomuksen tilasta luopumisesta. Työntekijöiden kirjelmä on esityslistan liitteenä.

Keskeiset tekniset havainnot

- Sisäilma- ja kosteustekninen tutkimus (Polygon Finland Oy, 2024) osoittaa merkittäviä ja laaja-alaisia mikrobikasvustoja useissa rakennusosissa. 70 % näytteistä sisälsi selviä mikrobikasvustoja, loppuissa vahva epäily. Ongelmat koskevat koko rakennusta.
- Rakennuksessa on valesokkelirakenne, joka on riskirakenne. Ulkoseinien alaosissa ja alapohjassa vaurioriskejä. Yläpohjan eristyksessä ja höyrynsulussa puutteita.
- Merkittäviä ilmavuotoja ulkoseinien, lattioiden ja ikkunoiden liitoskohdissa. Ilmavuodot lisäävät kosteuden tiivistymistä ja pahentavat sisäilmaongelmia. Rakenteissa havaittu myös vesivuotoja.
- Rakennus sijoittuu Työterveyslaitoksen olosuohdearviossa huonoimpaan luokkaan D. Rakennus ei ole nykytilassaan turvallinen tai terveellinen käyttää.

Rakennuksen saattaminen jälleen käyttökuntoon edellyttäisi laajamittaista peruskorjausta. Korjausten vähimmäislaajuus käsittäisi muun muassa ulkoseinien alaosien rakenteelliset korjaukset, sokkelin ulkopuolisen veden- ja lämmöneristysten, yläpohjan eristysten ja höyrynsulun uusimisen sekä ala- ja välipohjarakenteiden avaamisen ja eristeiden uusimisen. Lisäksi yksittäisiin tiloihin kohdistuisi erityisiä korjaustoimenpiteitä.

Peruskorjauksen laskennallinen kustannusarvio on noin 383 700 euroa (alv 0 %) 481 600 (alv 25,5%). Kustannusarvio kattaa ainoastaan sisäilmaongelmien edellyttämät välttämättömät rakenteelliset korjaukset. Mahdolliset lisävauriot, korjausten laajentuminen tai toiminnalliset tilamuutokset voivat nostaa kustannuksia merkittävästi. Peruskorjaus mahdollistaisi rakennuksen käytön jatkumisen, mutta ei parantaisi tilojen toiminnallisuutta. Peruskorjaukseen liittyy merkittävä taloudellinen ja terveydellinen riski.

LAVA: Korkean talous- ja terveysriskin rakennuksista luopuminen tukee lasten ja nuorten oikeutta osallistua turvallisesti seurakunnan toimintaa sekä mahdollistaa laadukkaan toiminnan järjestämisen tulevaisuudessa.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, ettei Tammelan seurakunta ryhdy seurakuntakodin peruskorjaukseen, koska rakennuksen korjaus- ja käyttökustannukset ovat käyttöasteeseen nähden taloudellisesti kestäättömät ja sisältävät merkittäviä teknisiä ja taloudellisia riskejä.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää purkaa seurakuntakodin.

Muutettu päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, ettei Tammelan seurakunta ryhdy seurakuntakodin peruskorjaukseen, koska rakennuksen korjaus- ja käyttökustannukset ovat käyttöasteeseen nähden taloudellisesti kestäättömät ja sisältävät merkittäviä teknisiä ja taloudellisia riskejä.

Kirkkoneuvosto päättää, että rakennuksesta luopumisvaihtoehtoja selvitetään.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi kokouksessa muutetun päätösehdotuksen.

Kirkkoneuvosto 13.5.2026

Kirkkolaki 3:27 § Kiinteän omaisuuden luovuttaminen

”Seurakunta voi myydä, vaihtaa tai muuten luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi.”

Seurakuntakoti sijaitsee Pikku-Pappila-kiinteistöllä 834-441-6-213, jolla sijaitsee myös Pappila.

Esityslistan liitteenä kiinteistökartta

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että seurakuntakoti ja määräala kiinteistöstä Pikku-Pappila laitetaan myyntiin.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

44. Tilinpäätös 2025

Kirkkoneuvosto 30.3.2026 § 24

Tilinpäätöksen laadinnasta vastaa kirkkoneuvosto. Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija.

Seurakuntatalouden tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä joko paperimuodossa tai sähköisessä muodossa. Kirkkoneuvoston allekirjoitettua tilinpäätöksen, sen tulee viipymättä saattaa tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi. Tilintarkastajan on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Tilintarkastuksen jälkeen kirkkovaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös viimeistään tilikautta seuraavan kesäkuun loppuun mennessä.

Seurakuntatalouden tilinpäätös erillisinä taseyksikköinä hoidettuine rahastoineen (esim. hautainhoitorahasto) muodostaa yhden tilinpäätöksen, joka käsitellään hallinnollisesti yhtenä kokonaisuutena.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen.

Kirkkoneuvosto oikeuttaa talouspäällikön tekemään teknisiä korjauksia Tilinpäätös 2025 -asiakirjaan.

Kirkkoneuvosto allekirjoittaa tilinpäätöksen ja luovuttaa sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi vuoden 2025 tilinpäätöksen.

Kirkkoneuvosto oikeutti talouspäällikön tekemään teknisiä korjauksia Tilinpäätös 2025 -asiakirjaan.

Kirkkoneuvosto allekirjoitti tilinpäätöksen ja päätti luovuttaa sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi.

Kirkkoneuvosto 13.5.2026

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi tilintarkastaja Mikko Helkiön tilintarkastusraportin.

Kirkkoneuvosto esittää tilinpäätöksen 2025 yhdessä tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen kanssa kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Tilikauden ylijäämän kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle kirjattavaksi taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää tili- ja vastuuvapaudesta.

Muutettu päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto merkitsee, että tilintarkastusraporttia ei ollut vielä saatavissa.
Kirkkoneuvosto kokoontuu ennen valtuuston 21.5.2026 kokousta käsittelemään asian.

Tilinpäätökseen liittyen kirkkoneuvosto toteaa kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuuston 4.12.2025 § 30 hyväksymä Talousarvion 2025 muutos on kirjaamatta eikä sitä enää saanut kirjattua Kipan järjestelmiin, joista raportit tilinpäätökseen muodostuvat. Hankinta on tehty päätöksen mukaisesti investointiosasta. Kirkkovaltuuston päätös 4.12.2025:

- mönkijän hankinta lisätään hautausmaakiinteistön (403) investointeihin
- määräraha hankinnasta poistetaan tuloslaskelmaosasta

Kirkkoneuvosto toteaa, että Kipan järjestelmistä tulostuvasta investointiosan toteumasta puuttuvat tulot ja menot eriteltyinä. Kirkkovaltuustolle esitetään tilinpäätöksen yhteydessä täydennetty taulukko investointiosasta:

Tilaus	Kustannus arvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeinen	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva tulot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Alli	T-%	Kust. arvio a käytetty 31.12.
2009420 - Kirkko menot	0,00	-1663 826,93	-1344 427,73	-1000 000,00	-180 000,00	-1180 000,00	-1171743,14		-1171743,14	8 256,86	99,3	
2009420 - Kirkko tulot	0,00			1000 000,00				852 343,94	852 343,94	-117 656,06	85,2	
2009420 - Kirkko yhteensä	0,00	-1663 826,93	-1344 427,73	0,00	-180 000,00	-1180 000,00	-1171743,14	852 343,94	-319 399,20	139 399,20	177,4	
2013730 - Mönkijä	-26 600,00	-26 597,50		0,00	-26 600,00	-26 600,00	-26 597,50		-26 597,50	3,50	100,0	
Yhteensä	-26 600,00	-1 690 424,43	-1 344 427,73	0,00	-206 000,00	-206 000,00	-1 198 340,64	852 343,94	-345 996,70	139 402,70	192,2	6 355,0

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

45. Muut asiat

1. Kokousaikoja

Seuraava kirkkoneuvosto 21.5. klo 18. 11.6. ei kokousta.

2. Kouluyhteistyö

Kirkkoherra kertoi palautteen kunnan koulutoimen edustajien kanssa pidetystä kouluyhteistyöpalaverista.

46. Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen

Päätösehdotus kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto antaa oikaisuvaatimusohjeet.

Päätös:

Kirkkoneuvosto antoi oikaisuvaatimusohjeet.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.03.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 42,43,44,45,46

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädettyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myös saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon. Kansalliset kynnyсарvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Tammelan kirkkoneuvosto

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 36

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tammelan seurakunta, kirkkoneuvosto

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, ellei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, minkä takia sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, elleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5 (käyntiosoite)
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka takia sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä

tarkoitettuna kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 564 3300

Faksi: 029 564 3314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut – Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.